

बालसंगोपन आणि रंजन शिक्षण प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम- (C-31)
स्वाध्याय व प्रात्यक्षिक प्रश्न २०१३

अभ्यासक्रम १) बालविकासाची मुलतत्त्वे बालविकास व बालमानसशास्त्र (EDU-131)

- १) बालविकासाची कोणतीही ५ अंगे स्पष्टीकरणासह लिहा. (५ गुण)
- २) ताराबाई मोडकांची बालशिक्षणाबाबतची मते लिहा. (१० गुण)
- ३) स्मरण म्हणजे काय? ते सांगून स्मरणाचे चार टप्पे उदाहरणासह लिहा. (५ गुण)
- ४) बालकाच्या भावनात्मक जीवनाची कोणतीही वैशिष्ट्ये लिहा. (५ गुण)

अभ्यासक्रम २) बालशिक्षण : बालआहार व आरोग्य (EDU-132)

- १) आरोग्य म्हणजे काय ते सांगून बालकाच्या आरोग्याच्या पोषक बाबी कोणत्या ते स्पष्ट करा. (५ गुण)
- २) शाळेच्या मधल्या वेळेत बालकांना पौष्टिक अन्न देण्याच्या दृष्टिने वर्षभर उपलब्ध असणारे विविध पदार्थ कसे देता येईल, त्याचे नियोजन कसे कराल ते लिहा. (१० गुण)
- ३) बालकांच्या आहारासंबंधी चांगल्या सवयी कोणते? त्या आजारापैकी कोणत्याही एका आजाराची उपाययोजना सुचवा. (५ गुण)
- ४) बालकांना होणारे किरकोळ आजार कोणते? त्या आजारापैकी कोणत्याही एका आजाराची उपाययोजना सुचवा. (५ गुण)

अभ्यासक्रम ३) बालशिक्षण कार्यपध्दती (EDU-133)

- प्र १ ला. बालकाच्या स्थूल आणि सूक्ष्म स्नायु विकासाच्या दृष्टिने तुम्ही स्वतः कोणकोणते घ्याल. उपक्रम व त्यातून कोणते हेतू साध्य होतील. (५ गुण)
- प्र २ रा. बालकांच्या भावनिक विकासासाठी कोणत्या कृती तुम्ही त्यांच्या कडून करून घ्याल ते स्पष्ट करा. (५ गुण)
- प्र ३ रा. मुक्त खेळांत बालसेविकेची भूमिका स्पष्ट करा. (५ गुण)
- प्र ४ था. जीवन व्यवहार कामाचे प्रकार लिहून त्यांची माहिती लिहा. (१० गुण)

४) बालशिक्षणाचे व्यवस्थापन व मूल्यमापन (EDU-134)

- १) संघटन हा व्यवस्थापनाचा कणा या वाक्याशी तुम्ही सहमत आहात का? चर्चा करा. (५ गुण)
- २) बालवाडीत बालकांसदर्भात कोणकोणत्या प्रकारच्या नोंदी ठेवणे आवश्यक आहे असे तुम्हास वाटते त्या घटकांची चर्चा करा. (५ गुण)
- ३) साप्ताहिक नियोजनाचे महत्त्व सांगून बालवाडीतील कोणत्याही एका विषयासाठी साप्ताहिक नियोजन तयार करा. (१० गुण)
- ४) बालवाडीत उपयुक्त पडणारी मूल्यमापनाची विविध साधने कोणती? त्यांची चर्चा करा. (५ गुण)